

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 9 § i lagen om skatteuppbörd

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att de bestämmelser i lagen om skatteuppbörd som gäller tidpunkt när skattebetalning anses ha skett ska ändras. Den bestämmelse stryks där det anges vid vilken tidpunkt skatt som betalts i utlandet ska anses vara betald. Den ersätts med en bestämmelse som ska tillämpas både på skatter som betalts utomlands och på skatter som betalts i hemlandet. Enligt den ska en

betalning anses ha skett den dag då den har bokförts på Skatteförvaltningens bankkonto, om någon uppgift om betalnings- eller debiteringsdag inte har förmedlats i samband med betalningen. Ändringarna beror på övergången till ett gemensamt eurobetalningsområde (SEPA).

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

MOTIVERING

1 Nuläge och bedömning av nuläget

Allmänna bestämmelser om betalning av skatt finns i lagen om skatteuppbörd (609/2005) och i finansministeriets förordning om skatteuppbörd (747/2005). Enligt lagen om skatteuppbörd ska skattemedlens betalningsrörelse skötas via skatteuppbördsmyndighetens bankkonton i statens betalningsrörelsebanker. Betalningar tas emot och förmedlas av penninginrättningarna samt av tullverkets verksamhetsställen och länsstyrelsen på Åland, om vilka föreskrivs i finansministeriets förordning.

Enligt 9 § 1 mom. i lagen om skatteuppbörd anses skatt som betalas genom girering i Finland vara betald när betalarens konto har debiterats med gireringen. Skatt som betalas kontant i Finland anses vara betald när betalaren har fått ett verifikat över inbetalningen av mottagaren. I samband med betalningen förmedlar bankerna uppgift om betalningsdagen till Skatteförvaltningen.

Enligt paragrafens 2 mom. anses skatt som betalas i utlandet vara betald på förfallodagen, om den har bokförts på Skatteförvaltningens konto senast en vecka efter förfallodagen. Skatt som har bokförts på kontot senare anses vara betald på bokföringsdagen, om inte den skattskyldige kan påvisa eller det

på basis av handlingarna kan konstateras att betalningsdagen har infallit tidigare. Att koppla betalningstidpunkten till den betalningsdag som avses i 1 mom. har inte varit tillämpligt på utlandsbetalningar, eftersom det inte är fråga om sådan information som enligt utländska gireringsstandarder förmedlas till betalningsmottagaren.

De europeiska bankerna inrättade 2002 ett samarbetsorgan för att utveckla ett gemensamt eurobetalningsområde (Single Euro Payments Area), nedan SEPA. Avsikten med projektet var att skapa en effektiv, enligt enhetliga regler fungerande betalningsrörelse i syfte att införa ett hemmamarknadsområde. Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG, nedan betaltjänstdirektivet, utfärdades den 13 november 2007. Direktivet ska sättas i kraft nationellt senast den 1 november 2009. Genom direktivet skapas de rättsliga förutsättningarna för att förenhetliga betaltjänsterna så, att tjänsterna fungerar på samma villkor både nationellt och mellan olika stater. Rättigheterna och skyldigheterna för dem som bedriver betaltjänstverksamhet förenhetligas. De åläggs en informations-

skyldighet och det ställs också krav på hur snabbt betalningen ska förmedlas.

Under den övergångstid som uppställts för införandet av SEPA-systemet, dvs. fram till utgången av 2011, ska betalningen vara på betalningsmottagarens bankkonto senast den tredje arbetsdagen, och efter övergångstiden redan den arbetsdag som följer efter att betalningsordern togs emot. Om betalningstransaktionen har initierats på papper kan ytterligare en arbetsdag användas.

Det föreslås att direktivet sätts i kraft genom två regeringspropositioner, dvs. en vid justitieministeriet utarbetad proposition med förslag till betaltjänstlag samt vissa lagar som har samband med den (RP 169/2009 rd) och en vid finansministeriet utarbetad proposition med förslag till lag om betalningsinstitut och vissa lagar som har samband med den (RP 172/2009 rd). Enligt förslaget ska en överföring genomföras på en arbetsdag redan under övergångstiden. Inhemska transaktioner sker redan för närvarande inom 1–2 arbetsdagar så bestämmelserna om ett gemensamt eurobetalningsområde medför inte någon nämnvärd förändring till denna del.

Förmedlingstiden för betalningar som skett i utlandet har varierat beroende på staten och vilken penninginrättning som anlitas. En betalningsförmedling från ett nordiskt land har tagit 1–3 dagar i anspråk och från andra länder inom eurobetalningsområdet i genomsnitt 3 dagar. Största delen av skattebetalningarna har kommit från dessa stater. I allmänhet är det bara från utomeuropeiska länder som en betalningsförmedling kan ta längre tid, upp till 1–2 veckor.

Tidsfristen på en vecka, vilken är den tidsfrist som i 9 § 2 mom. i lagen om skatteuppbörd föreskrivits för en betalning som skett i utlandet, överskrider väsentligt den i SEPA-direktivet angivna maximitiden för genomförandet av betalningstransaktioner, med dessutom har den överskridit den tid som den nuvarande betalningsförmedlingen de facto tar i anspråk. Tidsfristen är således omotiverat lång.

Övergången till SEPA-systemet och strävan efter en snabbare betalningsförmedling förutsätter i sig inte att den tidsfrist som anges i 9 § 2 mom. i lagen om skatteuppbörd förkortas. Eftersom syftet med systemet är att

åstadkomma ett gemensamt eurobetalningsområde inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, finns det dock anledning att ändra bestämmelserna så, att samma bestämmelser tillämpas på betalningsförmedlare i Finland och betalningsförmedlare utomlands. I annat fall skulle en effektiviserad och snabbare gränsöverskridande betalningsförmedling försätta penninginrättningarna i Finland i en sämre position jämfört med de utländska penninginrättningarna, eftersom en betalning via en utländsk penninginrättning skulle kunna göras flera dagar senare än en betalning som en i Finland belägen penninginrättning fått i uppdrag att förmedla. Detta kunde medföra en mycket betydande konkurrensnackdel för de inhemska penninginrättningarna.

Ur Skatteförvaltningens synvinkel är nackdelen med betalningar som skett i utlandet att de enligt nugällande förfarande måste hanteras som enskilda fall. I fråga om utlandsbetalningar måste det klarläggas om betalningen har bokförts på skatteuppbördsmyndighetens konto inom angiven tid räknat från förfallodagen för skatten. Speciellt arbetsdryga kan sådana situationer vara då den skattskyldige i enlighet med 9 § 2 mom. ska ge en redogörelse för den faktiska betalningsdagen.

Skatteförvaltningen tar årligen emot över 11 miljoner betalningar. År 2007 kunde över 98 procent av dem behandlas automatiskt. Antalet utländska betalningar var 2007 ca 19 000. Antalet hade fördubblats på tre år. I och med SEPA-systemet kan antalet utländska betalningar antas öka ytterligare, eftersom det blir lättare att låta en bank i utlandet sköta betalningstrafiken.

2 Föreslagna ändringar

Om 9 § 2 mom. i lagen om skatteuppbörd endast ändrades så att momentet skulle tillämpas på såväl inhemska som utländska betalningar, skulle detta leda till att man i hemlandet kunde betala skatter 5–6 dagar efter förfallodagen utan dröjsmålspåföljder. Följaktligen skulle betalningarna inflyta på Skatteförvaltningens konto först den sjunde dagen efter förfallodagen. För närvarande inflyter betalningarna redan på förfallodagen eller snart därefter, vilket innebär att inflödet av

skatteintäkter skulle senareläggas betydligt, vilket inte kan godtas.

Utgångspunkten måste således anses vara att ändringar som gäller betalningstiden inte får leda till att skatteintäkterna inflyter långsammare. Om Skatteförvaltningen i samband med förmedlingen av betalningen inte får någon uppgift om den dag då betalningen har debiterats betalarens konto eller den dag då en kontantbetalning gjorts, ska skatten betraktas som betald när den har bokförts på skatteuppbördsmyndighetens konto. Bestämmelsen ska tillämpas både på skatter som betalas i utlandet och på skatter som betalas i hemlandet. Tidpunkten sammanfaller med den tidpunkt då den skattskyldige enligt betaltjänstedirektivet har fullgjort sin betalningsskyldighet.

Om uppgift om den faktiska betalningsdagen har förmedlats i samband med betalningen, ska betalningen anses ha skett den dagen. Om ingen uppgift om betalningsdagen har förmedlats, ska som betalningstidpunkt betraktas den dag då betalningen har bokförts på skatteuppbördsmyndighetens bankkonto som bokföringsdag.

Förslaget gör det samtidigt möjligt att slopa enskild hantering av utlandsbetalningar och helt övergå till en enhetlig och fullt automatiserad hantering av betalningar och beräkning av dröjsmålspåföljder. Uppgiften om vilken dag betalningen bokförts på mottagarens konto ska automatiskt förmedlas till Skatteförvaltningen, eftersom den hör till de uppgifter som enligt SEPA:s standard för gireringar ska förmedlas. Någon manuell jämförelse av bokföringsdagen med förfallodagen ska inte längre behöva göras.

Huvudregeln i det nuvarande 9 § 1 mom. ska kvarstå. Enligt den ska skatten anses vara betald den dag då betalarens konto har debiterats med betalningen eller då en kontantbetalning har gjorts. Tekniskt ska bestämmelsen dock formuleras om.

3 Propositionens konsekvenser

Förslaget medför i praktiken ingen förändring i situationen när det gäller betalningar som skett i Finland. Skatt som har betalats i Finland den dag då skatten förfaller till betalning ska anses vara betald på förfallodagen,

om den uppgift om betalningsdag som tillämpningen av 9 § 1 mom. förutsätter på samma sätt som nu förmedlas till Skatteförvaltningen. Bankerna i Finland har meddelat att de förmedlar uppgift om betalningsdag även efter övergångsperioden från början av 2012. I detta skede har det inte varit möjligt att uppskatta de kostnader som föranleds av den extra servicen att förmedla uppgifter.

En skattskyldig som gör betalningar utanför Finland inom SEPA-området eller annanstans i utlandet ska däremot ta hänsyn till den tid som betalningsförmedlingen tar i anspråk, om den bank han eller hon anlitar inte förmedlar uppgifter om betalningsdag. Även utländska penninginrättningar kan enligt eget val börja förmedla uppgifter om betalningsdag som extra service.

För Skatteförvaltningen kommer ändringen att göra det möjligt att på ett kostnadseffektivt sätt genom automation hantera betalningar som skett i utlandet samt betalningar som skett med utnyttjande av SEPA:s standard för gireringar.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet, i samarbete med Skatteförvaltningen. Utlåtanden om propositionen har begärts av Statskontoret, Finlands näringsliv rf, Finansbranschens Centralförbund rf, Centralhandelskammaren, Företagarna i Finland rf och Skattebetalarnas Centralförbund rf.

5 Samband med andra propositioner

Samtidigt med denna proposition behandlar riksdagen två regeringspropositioner som anknyter till genomförandet av betaltjänstdirektivet. Propositionerna har beretts av finansministeriet och justitieministeriet.

Tillämpningsområdet för den proposition som justitieministeriet berett (RP 169/2009 rd) omfattar bl.a. gireringar och direktdebiteringar. I propositionen föreslås att 13 § i lagen om skatteuppbörd upphävs. Paragrafen handlar om en skyldighet för penninginrättningar och andra betalningsställen som tar emot skattebetalningar att lämna sådana uppgifter om de skattemedel de tagit emot

och överfört att betalningarna kan identifieras och gottskrivas den skattskyldige. Enligt betaltjänstdirektivet får medlemsstaterna inte införa andra bestämmelser än de som finns i direktivet. I propositionen föreslås att också 14 § 1 mom., där det föreskrivs om ersättning som betalas till penninginrättningarna för mottagande och översändande av uppgifter, upphävs som obehövligt.

6 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

De bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft ska tillämpas på en betalning som enligt nämnda bestämmelser anses ha skett före lagens ikraftträdande.

När det gäller tolkningen av vilka bestämmelser som ska tillämpas på när en betalning anses ha skett, dvs. de bestämmelser som

gäller när lagen träder i kraft eller bestämmelserna i denna lag, fästs vikt vid betalningstidpunkten. Betalningstidpunkten ska avgöras med stöd av de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft.

Exempel:

Om man tänker sig att denna lag träder i kraft den 1 januari 2010, förfallodagen infaller den 31 december 2009, betalningen sker i utlandet den 2 januari 2010 och bokförs på skatteuppbördsmyndighetens bankkonto den 4 januari 2010, skulle betalningen anses ha skett den 31 december 2009, eftersom en i utlandet gjord betalning enligt de bestämmelser som gäller när lagen träder i kraft anses ha skett på förfallodagen, om betalningen har bokförts på skatteuppbördsmyndighetens konto inom sju dagar efter förfallodagen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av 9 § i lagen om skatteuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 5 augusti 2005 om skatteuppbörd (609/2005) 9 § som följer:

9 §

Tidpunkt när betalning anses ha skett

Skatten anses vara betald till skatteuppbördsmyndigheten den dag då

1) betalningen har skett kontant till en penninginrättning eller till ett betalningsställe för skatt om vilket föreskrivs särskilt, eller

2) betalningen har debiterats betalarens konto.

Har någon uppgift om betalnings- eller debiteringsdag inte förmedlats i samband med betalningen, anses skatten vara betald den dag då den har bokförts på skatteuppbördsmyndighetens bankkonto.

Denna lag träder i kraft den 20 .

De bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft tillämpas på en betalning som enligt nämnda bestämmelser har skett före lagens ikraftträdande.

Helsingfors den 13 november 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Jyrki Katainen*

Lag

om ändring av 9 § i lagen om skatteuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 5 augusti 2005 om skatteuppbörd (609/2005) 9 § som följer:

Gällande lydelse

9 §

Tidpunkt när betalning anses ha skett

Skatten anses vara betald till skatteuppbördsmyndigheten när

1) betalarens konto har debiterats med giringen till statens konto,

2) betalaren får ett verifikat över inbetalningen på statens konto, eller

3) betalaren får ett verifikat från kassan vid det betalningsställe som tar emot skatteinbetalningar.

Skatt som betalas i utlandet anses vara betald på förfallodagen, om den har bokförts på skatteuppbördsmyndighetens konto senast en vecka efter förfallodagen. En skatteinbetalning som har bokförts på skatteuppbördsmyndighetens konto senare anses vara betald på bokföringsdagen, om inte den skattskyldige kan påvisa eller det på basis av handlingarna kan konstateras att betalningsdagen har infallit tidigare.

Föreslagen lydelse

9 §

Tidpunkt när betalning anses ha skett

Skatten anses vara betald till skatteuppbördsmyndigheten *den dag då*

1) *betalningen har skett kontant till en penninginrättning eller till ett betalningsställe för skatt om vilket föreskrivs särskilt, eller*

2) *betalningen har debiterats betalarens konto.*

Har någon uppgift om betalnings- eller debiteringsdag inte förmedlats i samband med betalningen, anses skatten vara betald den dag då den har bokförts på skatteuppbördsmyndighetens bankkonto.

Denna lag träder i kraft den 20 .

De bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft tillämpas på en betalning som enligt nämnda bestämmelser har skett före lagens ikraftträdande.